

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIA-143/12-A

Název kontrolované osoby vykonávající činnost školy: **Základní škola s rozšířenou výukou jazyků, Praha 4, Jeremenkova 1003**

Sídlo: Jeremenkova 1003, 147 00 Praha 4-Braník

IČO: 47 611 413

Identifikátor: 600 037 037

Právní forma: příspěvková organizace

Zastoupená: Mgr. René Čermákem, ředitelem školy

Zřizovatel: Městská část Praha 4, Antala Staška 2059/80b

Místo inspekční činnosti: Jeremenkova 1003, 147 00 Praha 4

Termín inspekční činnosti: 27. – 30. března 2012

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána v základní škole podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekce (dále školský zákon).

Inspekce byla vykonána na podnět podle § 174 odst. 5.

Aktuální stav školy

Organizace vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení. K termínu inspekce se v 15 třídách vzdělávalo 310 žáků. Jejich počet v posledních třech letech mírně klesá. Škola aktuálně integruje 2 žáky se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP), vzdělává rovněž

dalších 28 se zdravotním znevýhodněním, většinou se specifickými poruchami učení (dále SPU). Výuku dle *Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání Základní škola s rozšířenou výukou jazyků Jeremenkova (ŠVP)* realizuje 25 pedagogů, 2 z nich jsou bez odborné kvalifikace (jeden si požadované vzdělání doplňuje).

V období od minulé inspekce došlo v roce 2009 k celkové rekonstrukci budovy (viz kapitola Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona, odstavec ekonomických a materiálních podmínek).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

V souladu s orientací školy na cizí jazyky a informační a komunikační technologie (ICT) jsou disponibilní hodiny v učebním plánu ŠVP na prvním stupni využity především k posílení výuky anglického jazyka, českého jazyka a matematiky, na druhém stupni na výuku německého a francouzského jazyka. Ve třídách zaměřených na ICT je navýšen především předmět pro daný obor. Nabídku doplňují školní projekty k mezipředmětovému propojení a k naplňování průřezových témat, žáci jsou v nich vedeni k využívání komunikačních technologií ve prospěch životního prostředí (např. M.R.K.E.V), studijní pobyty v Anglii a zájezdy do Francie.

Ve sledované výuce žáci prvního stupně úspěšně aplikovali osvojené vědomosti a dovednosti, využívali je při časté skupinové, společné i méně využívané samostatné práci. Pracovali ukázněně a většinou se zájmem, kooperativně řešené úkoly následně prezentovali, nové poznatky získávali s využitím názorných pomůcek (např. rovinné obrazce v geometrii), učivo procvičovali i s pomocí interaktivní tabule, slovníků a pracovních listů. Získávali a prohlubovali si v hojně míře sociální, komunikativní kompetence. Čtenářské, matematické i přírodovědné znalosti si rozvíjeli častým propojováním mezipředmětových souvislostí. Žáci se SVP pracovali podle svého vlastního tempa a měli dostatečný čas ke kontrole, závažnost poruch nevyžadovala odlišná zadání úloh. V průběhu nebo závěrech hodin měli žáci jen v některých případech prostor pro sebereflexi.

Na druhém stupni měli žáci dostatek příležitostí k aktivnímu zapojení do výuky. Při společné, skupinové i samostatné práci si prohlubovali kompetence pracovní, k učení, komunikativní, sociální a k řešení problémů. Se zájmem si dělili role a spolupracovali ve skupinách. Vyhledávali informace v učebních textech, slovnících a tvořivě s nimi pracovali. Při řešení problémů dokázali aplikovat získané znalosti a obhájit navržená řešení. Při výuce cizího jazyka byli vedeni k analýze zvukových záznamů, k vyjádření hlavních myšlenek a k jednoduché konverzaci. Efektivitu vzdělávání podporovaly mezipředmětové vztahy (např. anglický jazyk-přírodopis nebo zeměpis), názornost i četné možnosti k využití vlastních životních zkušeností. Žáci získávali funkční zpětnou vazbou informace o své úspěšnosti. Jsou zvyklí se podílet na závěrečném zhodnocení splnění výukových cílů. Při frontálně vedené výuce a ojedinele i didakticky nezvládnuté skupinové práci docházelo ke snižování jejich pozornosti. Někdy jim bylo poskytnuto i méně času k vypracování úkolu a vyšší pracovní zátěž nebyla vyvážena relaxací. Ve výuce cizích jazyků žáci především reagovali v řízeném rozhovoru, vyhledávali informace v autentických textech, řešili cvičení v učebnicích a úkoly na interaktivní tabuli, vyvozovali pravidla a následně je aplikovali. Ve dvojicích si vyjasňovali pojmy, v navozených situacích si navzájem dávali a plnili cizojazyčné pokyny. Upevňovali si především kompetence, k učení a v menší míře sociální a komunikativní. Vzájemně se

hodnotili pouze výjimečně, přičemž jim stanovená pravidla nebyla zcela jasná, příležitost k sebereflexi nedostávali. Atmosféra ve třídách na obou stupních byla přátelská.

Výsledky vzdělávání jsou pravidelně vyhodnocovány při jednáních pedagogické rady. Formou klasifikace vyučující pravidelně poskytují žákům zřetelnou zpětnou vazbu vzhledem k výstupům stanoveným v ŠVP. Motivačním hodnocením v prvním a druhém ročníku škola podporuje bezproblémové zapojení žáků do vzdělávání. Škola sleduje adaptaci žáků na druhý stupeň. Jejich klasifikace v šestém ročníku se výrazně neodlišuje od výsledků v pátém, pouze ve třech případech byla v přírodopisu a dějepisu zhoršena o dva stupně. Rovněž v pro žáky nových předmětech (např. chemie v 8. ročníku) se neodchyluje od ostatních předmětů. Kontrolou vzorku žákovských knížek bylo v německém jazyce zjištěno upřednostňování písemných výkonů žáků (97% známek) na úkor interaktivních řečových dovedností (3% známek). Klasifikace v německém jazyce se pohybuje na hranici průměru až podprůměru, v některých klasifikačních obdobích byl prospěch v daném předmětu v celoškolním srovnání nejhorší. Výrazným příkladem je průměr 3,11 ve třídě IX. B v 2. pololetí školního roku 2010/2011 při celkovém průměru třídy 2,01 ve všech předmětech za totéž období. Učitelé uvážlivě udělují výchovná opatření nebo snížené známky z chování, pochvaly využívají málo. Třídní učitelé pravidelně sledují školní docházku a úspěšně minimalizují počet neomluvených zameškaných hodin.

Kromě interního hodnocení se škola zabývá srovnáváním meziškolním, k němuž každoročně využívá testování SCIO. Zapojila se do projektu KEA – komplexní evaluační analýza, na jejímž základě je sledován pokrok žáků ve tříletém období a stává se cenným podkladem pro autoevaluaci školy. Výsledky jsou nadprůměrné z hlediska využití studijního potenciálu žáků v anglickém a německém jazyce. Je sledována i úspěšnost žáků v přijímacím řízení na střední školy, podporuje jejich zapojení v předmětových, kulturních a sportovních soutěžích. Významné je např. 7. místo v Mistrovství České republiky škol v šachu, 1. místo v literární a fotografické soutěži *Lepší je nekouřit*, cena za nejlepší celek v soutěži projektů pořádané každoročně francouzským velvyslanectvím, umístění v krajském kole matematické olympiády a ocenění žákyně za nejlepší výsledek v testu SCIO z českého jazyka v rámci hlavního města. Společnost SCIO udělila škole Zlatý certifikát za rozsáhlou péči věnovanou hodnocení výsledků vlastní výchovně vzdělávací činnosti.

Poradenské služby zajišťuje výchovná poradkyně, která pro výkon funkce absolvovala požadované studium. Věnuje se profesní orientaci žáků, ve spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou (dále PPP) poskytuje informace a poradenskou pomoc v záležitostech týkajících se vzdělávání. Pedagogům předkládá seznam žáků se SVP včetně navržených postupů školskými poradenskými zařízeními pro zohlednění při výuce, s rodiči projednává případné výchovné a vzdělávací problémy, u žáků se SVP je upozorňuje na případnou končící platnost odborného vyšetření. K termínu inspekce učitelé vytvořili pro dva žáky individuální vzdělávací plány. Nejsou vypracovány v souladu s legislativou, neobsahují časové a obsahové rozvržení učiva, nedochází k jejich vyhodnocování v pololetí ani na konci školního roku. Rovněž chybí podpis vyučujícího předmětu, ve kterém se porucha promítá. Jedna z vyučujících zajišťuje integrovanému žákovi poradnou doporučenou zvýšenou péčí mimo vyučování. Analýzou písemných prací a žákovských knížek žáků se SVP a jejich porovnáním s ostatními žáky vybraných tříd bylo zjištěno, že doporučení poradenských zařízení k určitým formám zohlednění (např. zkracování diktátů nebo jejich střídání či nahrazení doplňovacími cvičeními pravopisných jevů, upřednostňování ústního ověřování znalostí oproti písemným formám) je pedagogy převážně respektováno, více na prvním stupni. Na poradenských službách také participují dvě školní metodičky prevence sociálně patologických jevů. Činnost probíhá v souladu s kvalitně vypracovaným *Minimálním preventivním programem*. Vychází z reálného

zhodnocení možných rizikových faktorů. Při skladbě aktivit pro školní rok 2011/2012 vycházely metodicky prevence z výsledků dotazníku předloženého ke zjištění situace ve škole žákům, rodičům a učitelům. Důležitou součástí preventivního programu je pestrá nabídka volnočasových aktivit. Škola zřídila i vhodně zařízený klub, kde mohou žáci trávit čas v době před odpoledním vyučováním. Preventivní program je pravidelně vyhodnocován. Výchovný poradce i školní metodik prevence vedou písemné záznamy, které dokládají obsah a rozsah jejich činností i navržená opatření. Všichni žáci jsou průkazně pravidelně poučováni o možném ohrožení zdraví.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Ředitel je ve funkci od roku 1990, pro její výkon splňuje předpoklady stanovené právními předpisy. K plnění úkolů vycházejících z reálné koncepce a navazujícího plánování stanovil kompetence pracovníků školy v organizačním řádu. Vzhledem k jeho dlouhodobé nemoci (od pololetí školního roku 2010/2011 a od listopadu tohoto školního roku do současnosti) jej zastupují obě zástupkyně ředitele. Operativnosti jejich řízení napomáhá pravidelný osobní kontakt s vyučujícími, pravidelné porady. Ve většině *třídních knih* vedených ve školním roce 2010/2011 a 2011/2012 nejsou vypovídající údaje o probraném učivu jedné ze tří složek českého jazyka (literární výchova) deklarované v ŠVP. Ostatní povinná dokumentace (*školní matrika, doklady o přijímání žáků ke vzdělávání, ŠVP, rozvrh vyučovacích hodin, výroční zpráva o činnosti školy, kniha úrazů, školní řád a záznamy z jednání pedagogické rady*) je vedena v souladu s právními normami.

Personální podmínky umožňují plnit ŠVP. V pedagogickém sboru převažují učitelé staršího věku, zastoupeni jsou i muži. Dvěma začínajícím pomáhají v práci zkušení uvádějící kolegové. Stabilitu pedagogického sboru narušilo v 1. pololetí školního roku 2010/2011 střídání učitelů zeměpisu ve třídách 9. ročníku. Ke zlepšení situace došlo v prosinci 2010 nástupem nové učitelky. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Jeden učitel studuje na vysoké škole ke splnění kvalifikačních předpokladů. Výchovná poradkyně absolvovala požadované studium k výkonu této specializované činnosti. V průběžném vzdělávání se vyučující zaměřovali zejména na cizí jazyky v souladu s profilací školy, přírodovědné obory a environmentální výchovu, málo se věnovali dalšímu vzdělávání v oblasti péče o žáky se SVP.

Pedagogové vyvažovali frontální výuku až na výjimku účelnou a zvládnutou práci ve skupinách. V převážné míře volili efektivní metodické a didaktické postupy, nejčastěji řízený rozhovor, výklad a procvičování, ojediněle byla výuka poznamenána metodickými a didaktickými nedostatky (zařazení překladového diktátu a následné vzájemné hodnocení žáků s nejasnými pravidly). Střídáním aktivit k upevňování znalostí a k rozvoji kompetencí dokázali žáky většinou zaujmout. V jazykové výuce na druhém stupni respektovali odlišnosti ve výkonnosti žáků, jejich pracovní tempo a individuálně se věnovali žákům se SVP, kterým práci diferencovali. Účinnému vzdělávání napomáhali využíváním interaktivní tabule, audio záznamů, zařazováním autentických textů. V hodinách anglického a francouzského jazyka vytvořili žákům motivující prostředí k uvědomění si rozdílnosti jazyků a k prohloubení receptivních, produktivních i interaktivních dovedností. Průběžně poskytovali žákům funkční zpětnou vazbu. Nezapomínali na shrnutí učiva v závěru vyučování, v menší míře vedli žáky k sebehodnocení.

Instituce spolupracuje standardním způsobem se zřizovatelem, který podporuje rozvoj materiálních podmínek i dalších oblastí vzdělávání např. poskytováním grantů. Ve vztahu

ke školské radě ředitel plní povinnosti v souladu s právními předpisy. Úzká kooperace probíhá s *Klubem přátel ZŠ*, který např. pomáhá při organizaci studijních pobytů žáků. Rodiče jsou informováni o průběhu a výsledcích vzdělávání žáků vhodnými způsoby (individuální konzultace, třídní schůzky, webové stránky školy, dny otevřených dveří). Organizace přínosně spolupracuje s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze (fakultní škola), s příslušnými odbory MČ Praha 4, s poradenskými zařízeními, policií.

Škola hospodařila v posledních třech letech s dotacemi ze státního rozpočtu (dále SR) a účelovými neinvestičními dotacemi ze SR (rozvojovými programy MŠMT), které přispěly k posílení mzdových nákladů, zkvalitnění vzdělávání a vyšší motivaci zaměstnanců. Zřizovatel dostatečně zajišťoval školu v oblasti provozních výdajů (vyjma roku 2009) a obnovy investic, v rámci účelových dotací přispíval na asistenty pedagoga, primární prevenci, na mzdové náklady a odměny zaměstnanců. Do obnovy škola zapojila i své fondy. Vedení se aktivně podílí na zajištění finančních prostředků z jiných zdrojů. Pro školu je důležité občanské sdružení *Klub přátel ZŠ*, které školu také finančně podporuje (kulturní akce, vybavení školního klubu). Přínosem jsou i finanční prostředky z doplňkové činnosti a sponzorské dary.

V roce 2009 bylo hospodaření školy ztrátové z důvodu nedostatku finančních prostředků na energie, ztráta byla v roce 2010 vyrovnána částečně z rezervního fondu školy a dotací od zřizovatele. Vzhledem k celkové rekonstrukci budovy vedla úsporná opatření ke snížení provozních nákladů v oblasti energií. Od roku 2009 došlo ve škole k zateplení budovy včetně fasády, výměně oken, topení a i výrazné obnově materiálního vybavení, které vytváří nadstandardní předpoklady pro naplňování ŠVP. Promyšleně je zajištěna obnova vybavenosti ICT (nové počítače a notebooky, interaktivní tabule, dataprojektory, tiskárny a softwarové programy). Počítačová technika je plně využívána ve dvou počítačových učebnách. Jedna ze šesti odborných učeben vybavených interaktivní tabulí je i na prvním stupni, další je k dispozici i v jedné z kmenových tříd. Velmi dobré materiální podmínky dotváří kompletně nově vybavená jazyková učebna s počítači a audio vybavením (sluchátka). Škola disponuje atypickou patrovou posluchárnou pro různé akce, ve které přibyla nová LCD televize. Mimoškolním aktivitám slouží klub vybavený dvěma stoly na stolní tenis, kulečnickem a nábytkem pořízeným z daru sdružení rodičů. Sportovní zázemí tvoří dvě tělocvičny, nafukovací hala a víceúčelové hřiště, kde prošla rekonstrukcí běžecká dráha a volejbalové hřiště. Škola průběžně obnovuje sportovní vybavení a nastavitelný nábytek ve třídách.

Závěry

Činnost příspěvkové organizace je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Škola si od minulé inspekce udržuje kvalitní úroveň vzdělávání.

Poradenské služby jsou funkční s odstranitelnými riziky při vytváření IVP. Pro zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb žáků je nutné důsledně respektovat ve výuce odborná doporučení poradenských zařízení.

Školní prostředí je bezpečné, organizace má účinný preventivní systém zaměřený na omezení rizikového chování.

Ředitel školy splňuje předpoklady pro výkon řídicí funkce. K termínu inspekční činnosti jej vzhledem k dlouhodobé nemoci zastupují zástupkyně ředitele.

Management zajistil příznivé personální předpoklady ke vzdělávání zastoupením vysokého počtu odborně kvalifikovaných učitelů v pedagogickém sboru. Jeho nestabilita ve školním roce 2010/2011 však ztížila kvalitní plnění ŠVP ve vyučovacím předmětu zeměpis. Ředitel podporuje profesní růst pedagogických pracovníků jejich dalším vzděláváním.

Ve vzdělávání učitelé využívají k rozvoji žákovských kompetencí převážně účinné formy a metody vzdělávání. Je potřebné, aby více podporovali žáky v sebehodnocení a vzájemném hodnocení.

V oblasti systematického hodnocení individuálních a skupinových výsledků vzdělávání je škola nadprůměrná.

Ke zkvalitnění činnosti školy je třeba důsledně uplatňovat kontrolní systém v oblasti vedení povinné dokumentace a odstranit zjištěné nedostatky:

- *třídní knihy musí být vedeny v souladu s § 28 odst. 1 písm. f) školského zákona,*
- *IVP musí být tvořeny v souladu s vyhláškou č. 73/2005 Sb.*

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 15 dnů požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csia@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola s rozšířenou výukou jazyků, Praha 4, Jeremenkova 1003 (včetně Dodatku č. 3) vydaná dle usnesení Zastupitelstva Městské části Praha 4 č. 18Z-4/2009 ze dne 17. 9. 2009 s účinností od 9. 10. 2009
2. Rozhodnutí MHMP č. j. S-MHMP 975034/2010 ve věci návrhu na zápis změny v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 29. 11. 2010 s účinností od 1. 12. 2010
3. Potvrzení ve funkci ředitele ZŠ Praha 4, Jeremenkova 1003 ze dne 20. 6. 2000
4. Organizační řád platný od 1. 9. 2005 k termínu inspekce
5. Plán výchovně vzdělávací práce na školní rok 2011/2012
6. Plán kontrolní činnosti ve školním roce 2011/2012
7. Školní matrika vedená k termínu inspekce
8. Rozhodnutí ředitele školy v oblasti státní správy ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 k termínu inspekce
9. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání Základní škola s rozšířenou výukou jazyků Jeremenkova k termínu inspekce
10. Koncepce rozvoje školy na období let 2009-2013 ze dne 19. 12. 2008
11. Výroční zpráva o činnosti školy za školní roky 2009/2010 a 2010/2011
12. Třídní knihy vedené ve školních letech 2010/2011 a 2011/ 2012 k termínu inspekce
13. Školní řád ze dne 29. 8. 2005 platností od 1. 9. 2005 k termínu inspekce
14. Rozvrh vyučovacích hodin platný pro školní rok 2011/2012
15. Záznamy z pedagogických rad ve školních letech 2010/2011 a 2011/2012 k termínu inspekce
16. Kniha úrazů vedená od 16. 4. 2007 k termínu inspekce
17. Personální dokumentace (doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání) učitelů základní školy k termínu inspekce
18. Plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní roky 2009/2010 - 2011/2012

19. Výkaz o základní škole S3-01 podle stavu k 30. 9. 2009 a k 30. 9. 2010
20. Výkaz o základní škole M 3 podle stavu k 30. 9. 2011
21. Výkazy o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2009, k 30. 9. 2010 a k 30. 9. 2011
22. Individuální vzdělávací plány pro školní rok 2011/2012 k termínu inspekce
23. Minimální preventivní program pro školní roky 2010/2011 a 2011/2012
24. Výběr žákovských prací a žákovských knížek k termínu inspekce
25. Rozpočtová opatření pro roky 2009, 2010 a 2011
26. Finanční vypořádání dotací MŠMT v letech 2009, 2010 a 2011
27. Výkazy zisku a ztráty za roky 2009, 2010 a 2011
28. Rozbory hospodaření za roky 2009 až 2011
29. Rozbory nákladů a výnosů a výpisy z účetnictví školy za roky 2009 až 2011
30. Přehledy nakoupeného vybavení v letech 2009 až 2012 do data inspekce

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 24. 4. 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

Jiří Wagner, v. r.

Mgr. Jarmila Neumannová, školní inspektorka

Jarmila Neumannová, v. r.

Mgr. Boris Tvarůžek, školní inspektor

Boris Tvarůžek, v. r.

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

Ivana Černá, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Praze dne 10. 5. 2012

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. René Čermák, ředitel školy

Marie Králová, v z., v. r.

Připomínky ředitele školy

Datum

Připomínky nebyly podány.